

IV БЎЛИМ.

СОЛИҚ ТЎЛОВЧИЛАРНИ ВА СОЛИҚ СОЛИШ ОБЪЕКТЛАРИНИ ҲИСОБГА ОЛИШ

16-боб. Солиқ тўловчиларни ҳисобга олиш тартиби

126-модда. Солиқ тўловчиларни ҳисобга олиш тўғрисида умумий қоидалар

Солиқ назоратини амалга ошириш мақсадида юридик ва жисмоний шахслар солиқ органларида ҳисобга қўйилиши лозим.

Ўзбекистон Республикасининг солиқ резидентларини ҳисобга қўйиш ушбу Кодекс у ёки бу солиқни тўлаш мажбуриятининг пайдо бўлишини боғлайдиган ҳолатлар мавжудлигидан қатъи назар амалга оширилади.

Солиқ органларида ҳисобга қўйиш ва ҳисобдан чиқариш бепул амалга оширилади.

Солиқ тўловчига идентификация рақами берилганлиги тўғрисида солиқ органи томонидан берилган гувоҳнома ёки солиқ тўловчини давлат рўйхатидан ўтказиш чоғида у бир вақтнинг ўзида солиқ органларида ва давлат статистика органларида ҳисобга қўйилган тақдирда — давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳнома солиқ тўловчининг ҳисобга қўйилганлигини тасдиқловчи ҳужжат ҳисобланади.

Солиқ тўловчиларни ҳисобга олиш маълумотлари асосида Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси Ўзбекистон Республикаси солиқ тўловчиларининг ягона реестрини юритади.

Ўзбекистон Республикаси солиқ тўловчиларининг ягона реестрида мавжуд бўлган маълумотларнинг таркиби ҳамда реестрни юритиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси томонидан белгиланади.

Солиқ тўловчи тўғрисидаги маълумотлар, агар ушбу Кодекснинг **29-моддасида** бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, солиқ органида ҳисобга қўйилган пайтдан бошлаб солиқ сиридир.

127-модда. Солиқ тўловчининг идентификация рақами

Ҳисобга олишда ҳар бир солиқ тўловчига Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида ягона бўлган солиқ тўловчининг идентификация рақами берилади ва унинг ҳисоб маълумотлари Ўзбекистон Республикаси солиқ тўловчиларининг ягона реестрига киритилади.

Солиқ тўловчига идентификация рақамини бериш, қўллаш ҳамда уни ўзгартириш тартиби ва шартлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Солиқ органи солиқ тўловчининг идентификация рақамини унга юбориладиган барча ҳужжатларда кўрсатади.

Ҳар бир солиқ тўловчи ўзининг солиқ тўловчининг идентификация рақамини солиқ ҳисоботларида, солиқ органига тақдим этиладиган аризалар ва бошқа ҳужжатларда, шунингдек, агар ушбу моддада бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда кўрсатади.

Солиқ тўловчининг идентификация рақами қуйидаги ҳужжатларда мажбурий кўрсатилади:

фаолиятнинг айрим турлари билан шуғулланиш учун лицензияларда;

юримдик ва (ёки) жисмоний шахслар томонидан тузиладиган хўжалик, фуқаролик-ҳуқуқий ва меҳнат шартномаларида;

юримдик шахслар ва (ёки) яқка тартибдаги тадбиркорлар томонидан битимлар тузилганлигини белгиловчи ёки тасдиқловчи ҳужжатларда, шу жумладан ҳисобварақ-фактураларда ва товар-кузатув ҳужжатларида;

пул, ҳисоб-китоб ва тўлов ҳужжатларида;

қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолларда бошқа ҳужжатларда.

128-модда. Солиқ тўловчиларни ҳисобга қўйиш

Юримдик шахслар ўзлари жойлашган ердаги ва уларнинг алоҳида бўлинмалари жойлашган ердаги солиқ органларида ҳисобга қўйилади.

Таркибига Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган алоҳида бўлинмалар кирадиган юримдик шахслар ҳар бир алоҳида бўлинма жойлашган ердаги солиқ органларида ҳисобга қўйилиши лозим.

Ўзбекистон Республикасида товар-хомашё биржаларида ва (ёки) ташкиллаштирилган савдоларда акциядорлик жамиятларининг акцияларини сотиб оладиган норезидент бўлган юримдик шахслар биржа савдолари амалга ошириладиган жойдаги солиқ органида ҳисобга қўйилади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ва Молия вазирлиги солиқ органларида йирик солиқ тўловчиларни ҳисобга олишнинг ўзига хос хусусиятларини белгилашга ҳақли.

Ўзбекистон Республикасида фаолиятни ваколатхона ёки доимий муассаса орқали амалга ошираётган чет эл юридик шахслари фаолиятни амалга ошириш жойидаги солиқ органларида ҳисобга қўйилиши лозим.

Жисмоний шахслар ўз яшаш жойидаги солиқ органларида ҳисобга қўйилади.

Бундан ташқари, юридик ва жисмоний шахслар ўзига тегишли бўлган кўчмас мулк жойлашган ердаги солиқ органларида, шунингдек ушбу Кодексда назарда тутилган бошқа асосларга кўра ҳисобга қўйилиши лозим.

Ушбу моддада назарда тутилган асосларга кўра солиқ органларида ҳисобга қўйиш тартиби ушбу Кодекснинг 129 ва 130-моддаларида белгиланади.

129-модда. Солиқ тўловчиларни ҳисобга қўйиш тартиби

Юридик ва жисмоний шахсларни ушбу Кодекснинг 128-моддасида назарда тутилган тартибда олинadиган маълумотлар асосида солиқ органларида ҳисобга олиш, агар ушбу моддада бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, солиқ органлари томонидан мустақил равишда амалга оширилади.

Солиқ органлари ўзларидаги мавжуд маълумотлар асосида солиқ тўловчилар ҳисобга олинишини (ҳисобдан чиқарилишини) ва солиқ тўловчилар тўғрисида маълумотлар ҳисоби юритилишини таъминлаши шарт.

Ўзбекистон Республикаси солиқ тўловчиларининг ягона реестрида мавжуд бўлган маълумотлар асосида солиқ органларида ҳисобга қўйиш қуйидагиларга нисбатан амалга оширилади:

1) юридик шахс ўзи жойлашган ерида, филиали ва (ёки) ваколатхонаси жойлашган ерида;

2) чет эл нотижорат ноҳукумат ташкилотининг ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси ҳудудида бўлинмаси орқали амалга ошириш жойида;

3) якка тартибдаги тадбиркор ўз яшаш жойида.

Чет эл юридик шахсини аккредитация қилинган филиал ва (ёки) ваколатхона орқали ўз фаолиятини амалга ошириш жойидаги солиқ органларида ҳисобга қўйиш Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги томонидан тақдим этиладиган маълумотлар асосида амалга оширилади.

Фаолиятини бошқа алоҳида бўлинмалар орқали амалга ошириш чоғида чет эл юридик шахсини ҳисобга қўйиш, агар ушбу модданинг **учинчи қисмида** бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, ҳисобга қўйиш тўғрисидаги ариза асосида амалга оширилади. Чет эл юридик шахсини солиқ органларида ҳисобдан чиқариш худди шундай тартибда амалга оширилади.

Ҳисобга қўйиш тўғрисидаги ариза чет эл юридик шахси томонидан у Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ўз фаолиятини бошлаган кундан эътиборан ўттиз календарь кундан кечиктирмай солиқ органига берилади. Ҳисобдан чиқариш тўғрисидаги ариза бундай шахс томонидан у Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ўз фаолиятини тугаллаган кундан эътиборан ўн беш календарь кундан кечиктирмай берилади.

Ҳисобга қўйиш (ҳисобдан чиқариш) тўғрисидаги ариза берилаётганда чет эл юридик шахси мазкур ариза билан бир вақтнинг ўзида солиқ органига ҳисобга қўйиш (ҳисобдан чиқариш) учун зарур бўлган ҳужжатларни тақдим этади.

Бундай ҳужжатларнинг рўйхати Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан тасдиқланади.

Чет эл юридик шахсни Ўзбекистон Республикасининг солиқ резиденти сифатида солиқ органида ҳисобга қўйиш (ҳисобдан чиқариш) солиқ органи томонидан бундай чет эл юридик шахсининг ўзини Ўзбекистон Республикасининг солиқ резиденти деб эътироф этиши тўғрисидаги (Ўзбекистон Республикасининг солиқ резиденти мақомидан воз кечиши ҳақидаги) аризаси асосида амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикасида товар-хонашў биржаларида ва (ёки) ташкиллаштирилган савдоларда акциядорлик жамиятларининг акцияларини сотиб оладиган норезидент бўлган юридик шахсларни ҳисобга қўйиш тартибини Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси белгилайди.

Юридик шахсни солиқ тўловчилар консолидациялашган гуруҳининг масъул иштирокчиси сифатида ҳисобга қўйиш ушбу Кодекснинг **64-моддасига** мувофиқ солиқ тўловчиларнинг консолидациялашган гуруҳини тузиш тўғрисидаги шартномани рўйхатдан ўтказган солиқ органи томонидан шартнома рўйхатга олинган санадан эътиборан беш кун ичида амалга оширилади. Худди шу муддатда мазкур юридик шахсга солиқ органида солиқ тўловчилар консолидациялашган гуруҳининг масъул иштирокчиси сифатида ҳисобга қўйилганлиги ҳақида билдиришнома берилади (юборилади).

Юридик шахсни солиқ тўловчилар консолидациялашган гуруҳининг масъул иштирокчиси сифатида ҳисобдан чиқариш солиқ органи томонидан ушбу Кодекснинг **68-моддасига** мувофиқ солиқ тўловчилар консолидациялашган гуруҳининг амал қилиши тугатилган

кундан эътиборан беш кун ичида амалга оширилади. Худди шу муддатда мазкур юридик шахсга солиқ органида солиқ тўловчилар консолидациялашган гуруҳининг масъул иштирокчиси сифатида ҳисобдан чиқарилганлиги ҳақида билдиришнома берилади (юборилади).

Жисмоний шахсларга ушбу Кодекснинг **282-моддасида** кўрсатилган, Ўзбекистон Республикаси ҳудуди реализация қилиш жойи деб эътироф этиладиган электрон шаклдаги хизматлар кўрсатувчи ва ҳисоб-китобларни бевосита мазкур жисмоний шахслар билан амалга оширадиган чет эл юридик шахсини солиқ органида ҳисобга қўйиш (ҳисобдан чиқариш) солиқ органи томонидан ҳисобга олиш (ҳисобдан чиқариш) тўғрисидаги ариза ҳамда Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан тасдиқланадиган рўйхат бўйича бошқа ҳужжатлар асосида амалга оширилади. Солиқ агенти деб эътироф этиладиган воситачи бўлган чет эл юридик шахсини солиқ органида ҳисобга қўйиш (ҳисобдан чиқариш) ҳам худди шундай тартибда амалга оширилади.

Ҳисобга қўйиш (ҳисобдан чиқариш) тўғрисидаги ариза ушбу модданинг **ўн учинчи қисмида** кўрсатилган чет эл ташкилотлари томонидан солиқ органига мазкур хизматлар кўрсатиш бошланган (тугалланган) кундан эътиборан ўттиз календарь кундан кечиктирмай берилади. Ҳисобга қўйиш (ҳисобдан чиқариш) солиқ органи томонидан тегишли ариза ва рўйхати Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан тасдиқланадиган бошқа ҳужжатлар асосида амалга оширилади.

Чет эл юридик шахси томонидан ушбу модданинг **ўн учинчи қисмида** кўрсатилган Ўзбекистон Республикасининг солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талаблари бузилган тақдирда, солиқ органи бундай юридик шахсни тегишли

ариза тақдим этмаган ҳолда солиқ ҳисобидан чиқаришга ҳақли.

Солиқ органида аввал кўрсатилган асослар бўйича ҳисобдан чиқарилган чет эл юридик шахсини ҳисобга қўйиш солиқ органи томонидан ҳисобга олиш тўғрисидаги ариза ва ушбу модданинг **ўн учинчи қисмида** кўрсатилган ҳужжатлар асосида амалга оширилади.

Ушбу модда **ўн учинчи — ўн олтинчи қисмларининг** қоидалари мазкур хизматларни электрон шаклда кўрсатувчи ёки бундай хизматларни бевосита воситачи сифатида ўзининг Ўзбекистон Республикасидаги доимий муассасаси орқали кўрсатувчи чет эл юридик шахсларига нисбатан татбиқ этилмайди.

Якка тартибдаги тадбиркор бўлмаган жисмоний шахсларни солиқ органларида ҳисобга қўйиш ушбу Кодекснинг **133-моддасида** кўрсатилган органлар тақдим этадиган маълумот ёки жисмоний шахснинг аризаси асосида мазкур жисмоний шахснинг яшаш жойидаги солиқ органлари томонидан амалга оширилади.

Яшаш жойи солиқ солиш мақсадлари учун жисмоний шахснинг турган жойи бўйича аниқланадиган жисмоний шахслар ўзи турган жойдаги солиқ органига солиқ органларида ҳисобга қўйиш тўғрисидаги ариза билан мурожаат қилишга ҳақли.

Солиқ тўловчида ҳисобга қўйиш жойини аниқлаш хусусида қийинчиликлар юзага келган тақдирда, қарор у тақдим этган маълумотлар асосида солиқ органи томонидан қабул қилинади.

130-модда. Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган чет эллик шахсларни ҳисобга қўйишнинг ўзига хос хусусиятлари

Ўзбекистон Республикасида фаолиятни доимий муассаса орқали амалга ошираётган Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс мазкур фаолиятни амалга ошириш бошланган кундан эътиборан бир юз саксон уч календарь кундан кечиктирмай солиқ органига солиқ тўловчи сифатида ҳисобга қўйиш тўғрисидаги аризани тақдим этиши шарт. Ушбу аризага қуйидагиларнинг давлат тилига таржима қилинган асл нусхалари ёки нотариал тарзда тасдиқланган нусхалари илова қилинади:

1) Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс ўзи таъсис этилган мамлакатда давлат рўйхатидан ўтказилганлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг;

2) махсус рухсат берувчи ҳужжатларнинг ёки лицензияларнинг (улар мавжуд бўлган тақдирда);

3) Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс номидан Ўзбекистон Республикасида ҳаракатларни амалга ошириш ҳуқуқини тасдиқловчи ишончноманинг ёки бошқа ҳужжатнинг (улар мавжуд бўлган тақдирда);

4) ижро этилиши доимий муассаса ташкил этилишига олиб келадиган шартноманинг (мавжуд бўлган тақдирда).

Агар Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс бир юз саксон уч календарь кундан ортиқ муддатга шартнома тузган бўлса, солиқ тўловчи сифатида ҳисобга қўйиш тўғрисидаги ариза ва ушбу модданинг **биринчи қисмида** назарда тутилган ҳужжатлар мазкур фаолиятни амалга ошириш бошланган санадан ўттиз

календарь кундан кечиктирмай солиқ органига тақдим этилади.

Агар Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахс ўз фаолиятининг умумий муддати бир юз саксон уч календарь кундан ортиқ муддатни ташкил этадиган бир нечта шартномалар тузган бўлса, солиқ тўловчи сифатида ҳисобга қўйиш тўғрисидаги ариза ва ушбу модданинг **биринчи қисмида** назарда тутилган ҳужжатлар фаолиятни амалга ошириш бошланган ёки қайси шартномага мувофиқ фаолиятнинг умумий муддати бир юз саксон уч календарь кундан ошадиган бўлса, ўша шартнома тузилган санадан эътиборан ўттиз календарь кундан кечиктирмай солиқ органига тақдим этилади.

Ўзбекистон Республикасининг солиқ резиденти билан тузилган оддий ширкатнинг (биргаликдаги фаолият тўғрисидаги шартноманинг) иштирокчиси бўлган, фаолияти доимий муассаса ташкил этилишига олиб келадиган Ўзбекистон Республикасининг норезиденти солиқ тўловчи сифатида ҳисобга қўйиш учун ўз фаолиятини амалга ошириш бошланган санадан эътиборан ўттиз календарь кун ичида биргаликдаги фаолият тўғрисидаги шартноманинг иштирокчиси бўлган Ўзбекистон Республикасининг солиқ резиденти жойлашган (яшайдиган, турган) еридаги солиқ органига ҳисобга қўйиш тўғрисидаги аризани қуйидаги ҳужжатларнинг нотариал тарзда тасдиқланган кўчирма нусхаларини илова қилган ҳолда тақдим этиши шарт:

1) биргаликдаги фаолият тўғрисидаги шартномани;

2) Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган жисмоний шахснинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатни ёки Ўзбекистон Республикасининг норезиденти бўлган юридик шахснинг ўз мамлакатада давлат рўйхатидан

ўтказилганлигини, давлат рўйхатидан ўтказилганлиги рақамини кўрсатган ҳолда, тасдиқловчи ҳужжатни (ёки унинг ўрнига ўтадиган ҳужжатни).

Ўзбекистон Республикасидаги манбалардан даромадлар оладиган, ушбу Кодекс қоидаларига мувофиқ тўлаш манбасида солиқ солиниши лозим бўлмаган чет эллик фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахслар фаолиятни амалга ошириш бошланган санадан ўттиз календарь кун давомида турган (яшайдиган) жойидаги солиқ органига ҳисобга қўйиш тўғрисидаги аризани қуйидаги ҳужжатларнинг кўчирма нусхаларини илова қилган ҳолда тақдим этиши шарт:

1) чет эллик фуқаронинг ёки фуқаролиги бўлмаган шахснинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатларни;

2) фуқаролик (резидентлик) мамлакатада солиқ рўйхатига олинганлигини тасдиқловчи ҳужжатни, бундай ҳужжат мавжуд бўлган тақдирда;

3) Ўзбекистон Республикасидаги манбалардан олинган даромад суммасини тасдиқловчи ҳужжатни, бундай ҳужжат мавжуд бўлган тақдирда.

Ўзбекистон Республикасида мол-мулк солиғи ёки ер солиғи солиш объекти бўлган мол-мулкни олувчи чет эллик фуқаролар ёки фуқаролиги бўлмаган шахслар солиқ тўловчи сифатида рўйхатдан ўтиш учун бундай мол-мулк ёки ер участкаси жойлашган ердаги солиқ органига ҳисобга қўйиш тўғрисидаги аризани қуйидаги ҳужжатларнинг кўчирма нусхаларини илова қилган ҳолда тақдим этиши шарт:

1) чет эллик фуқаронинг ёки фуқаролиги бўлмаган шахснинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатларни;

2) фуқаролик (резидентлик) мамлакатада солиқ рўйхатига олинганлигини тасдиқловчи ҳужжатларни, бундай ҳужжат мавжуд бўлган тақдирда.

131-модда. Солиқ тўловчиларни солиқ солиш объекти бўйича ҳисобга қўйиш

Солиқ тўловчини ҳисобга қўйиш солиқ солиш объекти жойлашган ердаги солиқ органлари томонидан амалга оширилади.

Солиқ тўловчини объектлар бўйича ҳисобга қўйиш ушбу Кодекснинг **129-моддасида** белгиланган тартибда ҳисобга қўйилганидан кейин, агар ушбу Кодексга мувофиқ солиқ тўловчида солиқ тўловчи сифатида ҳисобга олинмаган жойдаги ер солиғи, мол-мулк солиғи, сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ ва (ёки) норуда қазилма бойликлари бўйича ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ тўлаш мажбурияти юзага келган бўлса, амалга оширилади.

Ҳисобга қўйилмаган жойда ер солиғини, мол-мулк солиғини ёки сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни тўлаш мажбурияти ўзида юзага келган солиқ тўловчи тегишли ер участкасига бўлган ҳуқуқ давлат рўйхатидан ўтказилган кундан эътиборан ёхуд мол-мулк солиғи ёки сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ солиш объекти вужудга келган кундан эътиборан ўн кун ичида солиқ солиш объектларини улар жойлашган ерда ҳисобга қўйиш учун давлат солиқ хизмати органларига қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда мурожаат қилиши керак.

Ҳисобга олиниши давлат солиқ хизмати органлари томонидан мустақил равишда амалга ошириладиган солиқ солинадиган объектлар бўйича мол-мулк солиғи ва ер

солиғи тўловчиси бўлган жисмоний шахсларга нисбатан ушбу модданинг **учинчи қисмида** кўрсатилган мажбурият татбиқ этилмайди.

Ушбу модданинг **биринчи қисмида** кўрсатилган мажбурият, шунингдек:

бензин, дизель ёқилғиси ва газни охирги истеъмолчига реализация қилишда тўланадиган акциз солиғининг солиқ тўловчиларига;

ҳудудий алоҳида бўлинма жойлашган ери бўйича ходимлар сони йигирма беш кишидан кўп бўлган доимий иш жойи яратган солиқ агентига татбиқ этилади.

Ушбу модда бешинчи қисмининг **иккинчи хатбошисида** кўрсатилган солиқ тўловчи акцизоти маҳсулотни реализация қилиш бошланган пайтдан бошлаб ўн кун ичида автомобилларга ёқилғи қўйиш шохобчаси жойлашган ердаги солиқ органига акциз солиғи солиқ тўловчиси сифатида ҳисобга қўйиш учун мурожаат қилиши шарт.

Ушбу модда бешинчи қисмининг **учинчи хатбошисида** кўрсатилган солиқ агенти алоҳида бўлинма ташкил этилган пайтдан бир ой ўтганидан кейин ўн кун ичида алоҳида бўлинма жойлашган ердаги солиқ органига жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи тўловчи солиқ агенти сифатида ҳисобга қўйиш учун мурожаат қилиши шарт.

Солиқ органи солиқ тўловчига илгари берилган солиқ тўловчининг идентификация рақамига мувофиқ уни мурожаат қилган кунидан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай объектнинг жойлашган ери бўйича ҳисобга олади.

132-модда. Солиқ тўловчи тўғрисидаги ҳисоб маълумотлари

Ушбу Кодекснинг мақсадлари учун солиқ тўловчи тўғрисидаги ҳисоб маълумотлари деганда солиқ тўловчи томонидан солиқ органларига тақдим этилган маълумотлар, шунингдек ушбу Кодекснинг **133-моддасида** назарда тутилган тартибда органлар, муассасалар ва ташкилотлар томонидан юборилган маълумотлар тушунилади.

Юридик шахс тўғрисидаги ҳисоб маълумотлари таркибига қуйидагилар киради, хусусан:

- 1) солиқ тўловчининг идентификация рақами;
- 2) тўлиқ ва қисқартирилган номи;
- 3) жойлашган ери (почта манзили);
- 4) ташкилий-ҳуқуқий шакли;
- 5) давлат рўйхатидан ўтказилган сана, жойи ва рақами;
- 6) устав фондининг (устав капиталининг) миқдори — тижорат ташкилотлари учун;
- 7) алоҳида бўлинмалар тўғрисидаги маълумотлар;
- 8) Ўзбекистон Республикасининг резидентлари бўлган иштирокчилар солиқ тўловчисининг идентификация рақами, чет эллик иштирокчининг мамлакати ҳамда ҳар бир муассиснинг устав фондидаги (устав капиталидаги) улуши кўрсатилган ҳолда иштирокчиларнинг тўлиқ таркиби — тижорат ташкилотлари учун.

Жисмоний шахслар тўғрисидаги ҳисоб маълумотлари таркибига уларнинг қуйидаги шахсий маълумотлари киритилади:

- 1) солиқ тўловчининг идентификация рақами;

- 2) фамилияси, исми, отасининг исми;
- 3) фуқаролиги;
- 4) жисмоний шахснинг шахсий идентификация рақами — Ўзбекистон Республикаси фуқаролари учун;
- 5) паспортининг серияси ва рақами, берилган санаси ва жойи;
- 6) яшаш жойи (манзили).

Якка тартибдаги тадбиркорлар учун ҳисоб маълумотлари таркибига ушбу модданинг **учинчи қисмида** кўрсатилган маълумотлардан ташқари, қуйидагилар ҳам киритилади:

- 1) давлат рўйхатидан ўтказилган сана, жойи ва рақами;
- 2) фаолият тури;
- 3) фаолият амалга ошириладиган жой.

Солиқ тўловчилар тўғрисида ҳисоб маълумотларини юритиш, бу маълумотларни учинчи шахсларга тақдим этиш тартиби, шунингдек солиқ тўловчиларнинг айрим тоифалари учун маълумотлар таркибини шакллантиришнинг ўзига хос хусусиятлари Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда белгиланади.

133-модда. Органлар, муассасалар ва ташкилотларнинг солиқ органларига маълумотлар тақдим этиш мажбуриятлари

Тадбиркорлик субъекти бўлган юридик ва жисмоний шахсларни давлат рўйхатидан ўтказишни амалга оширувчи органлар рўйхатдан ўтказилган жойдаги солиқ органига

ушбу шахслар давлат рўйхатидан ўтказилган кундан эътиборан ўн кундан кечиртирмай тегишли юридик шахсларнинг давлат реестридан кўчирмани, раҳбар (раҳбар вазифаларини бажарувчи шахс) тўғрисидаги маълумотларни, жисмоний шахснинг шахсий идентификация рақамини ва унинг паспорт маълумотларини топшириши шарт. Шунингдек мазкур органлар солиқ органига давлат реестрига киритилган ва тегишли шахсларга тааллуқли бўлган ҳар қандай ўзгартиришлар тўғрисида бундай ўзгартиришлар киритилган кундан эътиборан уч кундан кечиктирмай маълум қилиши шарт.

Ички ишлар органлари паспортлар берилганлиги, шу жумладан йўқотилган ёки амал қилиш муддати ўтган паспортлар ўрнига паспортлар берилганлиги фактлари ҳақида, шунингдек бекор қилинган паспортлар тўғрисида ўзлари жойлашган ердаги солиқ органларига ҳар ойда маълум қилиб бориши, шунингдек турар жойни ижарага олиш (ижарага бериш) шартномаси, текин фойдаланишга беришга шартномаси мавжуд эмаслиги ёки солиқ органларида ижарага олиш (ижарага бериш) шартномасининг мажбурий ҳисобга қўйилишига риоя этилмаганлиги бўйича аниқланган фактлар тўғрисида ўзлари жойлашган ердаги солиқ органларига уч кун ичида маълум қилиши шарт.

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказувчи органлар ҳар йили 1 февралгача ўзлари жойлашган ердаги солиқ органларига тегишли ҳудудда жойлашган ер участкаси ва бошқа кўчмас мулк, унинг мулкдорлари (эгалари) тўғрисида 1 январь ҳолатига кўра маълумот бериши, шунингдек ер участкаси ва бошқа кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар йил давомида юзага келганда — мазкур кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқлар давлат рўйхатидан

ўтказилган кундан эътиборан ўн кун ичида маълум қилиши шарт.

Табиий ресурслардан фойдаланувчиларни ҳисобга олишни ва (ёки) уларни рўйхатдан ўтказишни, шунингдек табиий ресурслардан фойдаланиш билан боғлиқ фаолиятни лицензиялашни амалга оширувчи органлар табиатдан фойдаланиш жойидаги солиқ органларига тегишли тарзда рўйхатдан ўтказилган (лицензия, рухсатнома берилган) кундан эътиборан ўн кун ичида солиқ солиш объекти бўлган бундай ресурслардан фойдаланишга доир ҳуқуқлар бериш тўғрисида маълум қилиши шарт.

Сув ресурсларини ҳисобга олишни амалга оширувчи органлар сувдан фойдаланиш ёки сувни истеъмол қилиш жойидаги солиқ органларига ўтган йил якунлари бўйича ўлчов асбобларисиз фойдаланилган сув ҳажмлари тўғрисида 15 январдан кечиктирмай хабар қилиши шарт.

Лицензиялар ва (ёки) бошқа рухсат этувчи ҳужжатларни берадиган органлар мазкур ҳужжатлар берилган шахслар жойлашган ердаги солиқ органига шундай ҳужжатлар берилганлиги, бекор қилинганлиги, тўхтатиб турилганлиги ёки уларнинг амал қилиши тугатилганлиги тўғрисида тегишли ҳодиса рўй берган кундан эътиборан ўн кун ичида маълум қилиши шарт.

Чет эл юридик шахсларининг ваколатхоналарини аккредитациядан ўтказишни амалга оширувчи органлар ҳамда ташкилотлар чет эл юридик шахсларининг ваколатхоналари аккредитациядан ўтказилганлиги (аккредитациядан маҳрум этилганлиги) тўғрисидаги маълумотларни ваколатхона жойлашган ердаги солиқ органига тегишли ҳодиса рўй берган кундан эътиборан ўн кун ичида маълум қилиши шарт.

Халқаро ташкилотларнинг ҳамда чет эл нотижорат ноҳукумат ташкилотларининг ваколатхоналари реестрини юритиш ваколатига эга бўлган орган мазкур реестрга тегишли тарзда киритилганлик (реестрдаги ўзгартиришлар) тўғрисидаги маълумотларни аккредитациядан ўтказилган (аккредитациядан маҳрум этилган) ёки мазкур реестрга маълумотлар (ўзгартиришлар) киритилган кундан эътиборан ўн кун ичида ваколатхона жойлашган ердаги солиқ органига хабар қилиши шарт.

Васийлик ва ҳомийлик органлари мол-мулк мулкдорлари (эгалари) бўлган жисмоний шахсларга нисбатан васийлик, ҳомийлик ҳамда мол-мулк бошқаруви белгиланганлиги тўғрисида, шу жумладан мол-мулк мулкдори (эгаси) бўлган боланинг васий оилага топширилганлиги ҳақида, шу жумладан мазкур васийлик, ҳомийлик ва мол-мулк бошқаруви билан боғлиқ кейинги ўзгартиришлар тўғрисида тегишли қарор қабул қилинган кундан эътиборан ўн кун ичида ўзлари жойлашган ердаги солиқ органларига маълум қилиши шарт.

Нотариал ҳаракатларни амалга оширишга ваколатли бўлган органлар (муассасалар) кўчмас мулк олди-сотди шартномалари, мол-мулк ижараси шартномалари тасдиқланганлиги ва ижара ҳақи миқдори, меросга эгалик қилиш ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳномалар берилганлиги ҳамда ҳадя этиш шартномалари нотариал тарзда тасдиқланганлиги ҳақидаги маълумотларни тегишли тарзда нотариал тасдиқланган кундан эътиборан беш кундан кечиктирмай ўзлари жойлашган ердаги солиқ органларига маълум қилиши шарт. Бунда ҳадя этиш шартномалари тасдиқланганлиги тўғрисида тақдим этилаётган ахборот ҳадя қилувчи ва ҳадя олувчи шахс ўртасидаги қариндошлик

даражаси тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олиши керак.

Чет эллик фуқароларга ёки фуқаролиги бўлмаган шахсларга ишлаш учун рухсатномалар ёки патентлар беришни амалга оширувчи органлар чет эллик фуқаролар ёхуд фуқаролиги бўлмаган шахслар турган жойи бўйича миграция ҳисобига қўйилганлиги тўғрисидаги маълумотларни хабар қилиши шарт. Бундай маълумотлар солиқ органларида ҳисобда турмаган ва ўзига нисбатан ишлаш учун рухсатномани ёки патентни расмийлаштириш учун ҳужжатлар кўриб чиқишга қабул қилинган чет эллик фуқаролар ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахсларга нисбатан тақдим этилади. Мазкур органлар белгиланган ҳужжатлар қабул қилинган кундан кейин келадиган кундан кечиктирмай ушбу маълумотларни ўзлари жойлашган ердаги солиқ органларига хабар қилади.

Қимматли қоғозларнинг марказий депозитарийси ҳар ойда, ҳисобот ойдан кейинги ойнинг ўнинчи кунидан кечиртирмай Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасига ўзи ва инвестиция воситачилари томонидан рўйхатга олинган акцияларга доир битимлар тўғрисидаги ахборотни тақдим этиши шарт.

Божхона органлари ҳар ойда солиқ органларига:

экспорт-импорт операциялари тўғрисидаги, шунингдек товарларни олиб ўтиш, шу жумладан Ўзбекистон Республикасининг божхона чегараси орқали электрон тижорат шаклида амалга оширилган товарларни олиб ўтиш ҳақидаги;

Ўзбекистон Республикаси норезидентлари томонидан Ўзбекистон Республикасининг божхона омборларида

товарлар сақланаётганлиги фактлари тўғрисидаги ахборотни тақдим этиши шарт.

Интернет жаҳон ахборот тармоғи миллий сегментининг домен номлари тизимини белгиловчи орган солиқ органларига тегишли маълумотлар базасига уланиш учун дастурий маҳсулотларни тақдим этиш орқали домен номларининг маъмурлари тўғрисидаги ахборотларга кириш ҳуқуқини беради.

Солиқ органларига ушбу моддада назарда тутилган, қоғозда ёки электрон шаклда тақдим этиладиган маълумотларнинг шакллари, шунингдек шаклларни тўлдириш тартиби Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси томонидан тасдиқланади.

Маълумотларни солиқ органларига электрон шаклда тақдим этиш тартиби ўзаро ҳамкорлик қилувчи тарафларнинг келишуви билан белгиланади.

Ушбу моддада кўрсатилган маълумотлар солиқ органларига бепул тақдим этилади.

Ушбу моддада назарда тутилган маълумотлар ушбу моддада белгиланган органлар, муассасалар, ташкилотлар ёки нотариал ҳаракатларни амалга ошириш ваколатига эга бўлган мансабдор шахслар томонидан солиқ органларининг сўровларига биноан сўров олинган кундан эътиборан беш кун ичида тақдим этилади.

134-модда. Банкларнинг солиқ назоратини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган мажбуриятлари

Банк ҳар қандай юридик ёки жисмоний шахснинг (бундан буён ушбу моддада мижоз деб юритилади) ҳисобварағи ёки омонати (депозити) очилганлиги

(ёпилганлиги), ҳисобварағи ёки омонати (депозити) реквизитларининг ўзгартирилганлиги тўғрисидаги ахборотни тегишли ҳодиса рўй берган кундан эътиборан уч кун ичида электрон шаклда, ўзи жойлашган ердаги солиқ органига маълум қилиши шарт.

Банк томонидан ушбу модданинг **биринчи қисмида** назарда тутилган ахборотни маълум қилиш тартиби ва шакллари Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси билан келишилган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан белгиланади.

Солиқ органининг банк мижозига нисбатан ахборот тақдим этиш тўғрисидаги сўровига биноан банк ёзма сўров олинган кундан эътиборан уч кун ичида солиқ органларига қуйидагиларни бериши шарт:

- 1) мижознинг банкда ҳисобварақлари ва омонатлари (депозитлари) мавжудлиги тўғрисидаги маълумотларни;
- 2) мижознинг ҳисобварақлари ва омонатларидаги (депозитларидаги) пул маблағларининг қолдиқлари ҳақидаги маълумотларни;
- 3) мижознинг ҳисобварақларидаги операцияларга ҳамда омонатларига (депозитларига) доир кўчирмаларни;
- 4) солиқ тўловчининг солиқ мажбуриятларини бажариши билан боғлиқ бошқа маълумотларни.

Ушбу модданинг **учинчи қисмида** назарда тутилган ахборот, Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида назарда тутилган ҳолларда чет давлат ваколатли органининг сўрови асосида ҳам солиқ органлари томонидан банкдан сўраб олиниши мумкин.

Солиқ органи томонидан банкка сўров юбориш ва банклар томонидан солиқ органларининг сўровларига

биноан ахборот тақдим этиш шакли ҳамда тартиби
Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ва
Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан
белгиланади.